

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

29. juni 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 349 (Alm. del) af 10. juni 2021 stillet efter ønske fra Samira Nawa (RV)

Spørgsmål

Hvis regeringens ambitioner om en velfærdslov føres ud i livet fra år 2022 med afsæt i ressourceforbruget i 2021 som baseline, hvor stor en gennemsnitlig vækst i antallet af offentligt beskæftigede lønmodtagere pr. år vil en sådan lov give anledning til? Spørgsmålet bedes besvaret under forudsætning af, at der ikke sker en yderligere udlicitering af opgaver til private leverandører. Væksten i antallet af offentligt beskæftigede lønmodtagere bedes opgjort for delperioderne 2022-2025, 2025-2030, 2030-2035 og 2035-2040.

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at der i nedenstående besvarelse ikke er tale om en konkret vurdering af udviklingen i den offentlige beskæftigelse, hvis velfærdsloven implementeres fra 2022. Det afspejler blandt andet, at der ikke er en entydig sammenhæng mellem realvæksten i det offentlige forbrug og udviklingen i den offentlige beskæftigelse.

Den faktiske udvikling i den offentlige beskæftigelse vil afhænge af, hvorvidt de enkelte institutioner i staten, kommuner og regioner vælger at prioritere deres ressourcer til aflønning af ansatte eller køb af varer og tjenester. Der er således tale om en beregningsteknisk, illustrativ opgørelse, der ikke afspejler politiske beslutninger om blandt andet sammensætningen af det offentlige forbrug i de kommende år.

En velfærdslov skal sikre, at det demografiske træk på det offentlige forbrug dækkes, således at pengene følger med i takt med, at der bliver flere børn og ældre. I forlængelse heraf bemærkes det, at det fremgår af forståelsespapiret *Retfærdig retning for Danmark*, at *"en ny regering ønsker at dække det demografiske træk på velfærd, så pengene følger med i takt med, at der bliver flere børn og ældre. Herudover vil en ny regering sikre et velfærdsloft, der reelt løfter velfærdsniveauet i forhold til i dag."*

Der er senest skønnet over udviklingen i den offentlige beskæftigelse i konjunkturårene 2021 og 2022 i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2021. Den offentlige beskæftigelse skønnes at stige med 4.000 personer i både 2021 og 2022. Det bemærkes, at

skønnet for den offentlige forbrugsvækst i 2021 og 2022 er stærkt påvirket af midlertidige forhold relateret til COVID-19.

Nedenfor er foretaget en illustrativ beregning af udviklingen i den offentlige beskæftigelse i de mellemfristede år efter 2022 med udgangspunkt i seneste mellemfristede forløb i *Danmark Konvergensprogram 2021*, april 2021. Det er illustrativt lagt til grund, at realvæksten i det offentlige forbrug følger væksten i det beregnede demografiske træk. Det forudsættes i besvarelsen, at realvæksten i det offentlige forbrug i 2023-2040 år-for-år er lig den beregnede vækst i det demografiske træk. Udviklingen i den offentlige beskæftigelse er i Finansministeriets mellemfristede fremskrivninger – udover den forudsatte vækst i det offentlige forbrug – baseret på beregningstekniske principper, herunder forudsættes en konstant lønsums- og varekøbskvote i det offentlige forbrug. Det indebærer, at fordelingen i det offentlige forbrug mellem udgifter til hhv. aflønning af ansatte og køb af varer og tjenester fra den private sektor fastholdes uændret.

Princippet om en konstant lønsumskvoté i det offentlige forbrug indebærer rent teknisk en langsommere udvikling i den offentlige beskæftigelse end realvæksten i det offentlige forbrug, fordi lønningerne stiger hurtigere end priserne på de varer og tjenester, der leveres til den offentlige sektor af private leverandører. Det bemærkes, at hvis der tages udgangspunkt i en anden sammensætning af det offentlige forbrug, vil den forudsatte realvækstrate i det offentlige forbrug kunne give anledning til en anden udvikling i den offentlige beskæftigelse.

I fremskrivningen forudsættes endvidere, at den fremskrevne stigning i den gennemsnitlige arbejdstid på arbejdsmarkedet som helhed vil gøre sig gældende i et lige stort omfang i den private og offentlige sektor. Den stigende gennemsnitlige arbejdstid bidrager i fremskrivningen til, at et givet antal arbejdstimer i den offentlige sektor kan præsteres med færre ansatte.

I tabel 1 fremgår den beregningsteknisk forudsatte udvikling i den offentlige beskæftigelse fordelt på delperioder givet ovenstående forudsætninger.

Tabel 1

Gennemsnitlig vækst i den offentlige beskæftigelse ved en offentlig forbrugsvækst svarende til væksten i det demografiske træk, 2022-2040

Delperiode	Gns. årlig vækst i offentlig beskæftigelse		Gns. årlig vækst i demografisk træk
	1.000 personer	Pct.	Pct.
Fra 2022 til 2025	1	0,1	0,5
Fra 2025 til 2030	0	0,0	0,6
Fra 2030 til 2035	0	0,0	0,6
Fra 2035 til 2040	0	0,0	0,5

Anm.: Antallet af offentligt beskæftigede er opgjort inkl. personer på orlov. I årene efter 2025 bygger fremskrivningen, herunder den forudsatte vækst i de offentlige lønninger, på beregningstekniske principper og forudsætninger.

Kilde: *Danmarks Konvergensprogram 2021*, april 2021 og egne beregninger.

Af tabel 1 fremgår endvidere den gennemsnitlige årlige vækst i det demografiske træk fordelt på delperioder. Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret, dog med en korrektion for delvis sund aldring.

Beregningen af væksten i det demografiske træk er baseret på en række forudsætninger og skøn for befolkningsudviklingen mv., som er omfattet af usikkerhed. Justerede forventninger til befolkningsudviklingen kan således have betydning for væksten i det demografiske træk. Det bemærkes desuden, at det demografiske træk blandt andet ikke tager højde for mulige produktivetsforbedringer i det offentlige og indgår som ét blandt mange input i den løbende tilrettelæggelse af finanspolitikken.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister